

University of Debrecen, Doctoral School of History and Ethnology — Doctoral (PhD)
Seminar, Academic Year 2024/2025/2.

**Research Methodology II. Historical Analysis of Autobiographical Genres.
Diaries, Memoirs and Correspondences as Historical Sources**

Lecturer: Ferenc Velkey

(February 25., 11 March, 25 March, 22 April, 6 May, 20 May 2025)

Prerequisite for the semester report:

Submit a source-analysis paper on a selected diary, reminiscence, memoir, or correspondences (preferably related to your research topic).

- **Expectation:** apply at least some of the methods discussed in class or in the secondary literature (at minimum as research questions).
- **Format:** properly referenced paper (notes + bibliography), **minimum 6 full pages**, conforming to the PhD dissertation formatting requirements (see: <http://btkphd.unideb.hu/multi2.html> 38).

Procedure of the report

I. Evaluation and defence of the source-analysis paper. Authorial and reviewer dilemmas in dialogue form.

II. Demonstration of knowledge of specialist literature in the form of an exam, *but the texts may be consulted during the discussion* (You need to understand and know them, not recite from memory).

- Professional discussion of the **required readings** for topics **1–6**. (These are mandatory for the sake of general, comprehensive knowledge acquisition.)
- Conversation on one topic chosen in advance by the student.
To do: while fixing the appointment, indicate your selected topic and readings.

1. Approaches and Basic Concepts (Definitions):

Compulsory Literature:

- Gyáni Gábor: *Az ego-dokumentumok történetírói haszna* [*The Historiographical Usefulness of Ego-Documents*]. *Bárka*, 2019/2, 69–74.

Recommended Literature:

- Katona Csaba – Kovács Eleonóra: *A személyes emlékezet dokumentumai* [*Documents of Personal Memory*]. *Turul*, 87 (2014)/2, 41–47.
- Önéletírás, élettörténet, napló. Válogatás Philippe Lejeune írásaiból [*Autobiography, Life Story, Diary. A Selection from the Writings of Philippe Lejeune*]. Szerk./Ed. Z. Varga Zoltán. L'Harmattan, Budapest, 2003, 17–19.
- Schulze, Winfried (hrsg./ed.): *Ego-Dokumente. Annäherung an den Menschen in der Geschichte*. Berlin: Akademie Verlag, 1996. — *Vorüberlegungen für die Tagung „EGO-DOKUMENTE“*, 11–30.
- Wagner-Egelhaaf, Martina: *Autobiographie*. Stuttgart–Weimar: J.B. Metzler, 2000 — II. *Theorie der Autobiographie*, 18–99.
- Baggerman, Arianne – Dekker, Rudolf: Jacques Presser, Egodocuments and the Personal Turn in Historiography. *European Journal of Life Writing*, 7 (2018), 90–110.
- Handbook of Autobiography/Autofiction. Ed. Martina Wagner-Egelhaaf. De Gruyter, 2019. Vol. I: *Theory and Concepts of Autobiography/Autofiction*.

2. Researching “Diary Worlds”. What the Diarist Records/Shows and What the Historian Seeks/Finds

Compulsory Literature:

- S. Sárdi Margit: *Napló-könyv. Magyar nyelvű naplók 1800 előtt* [*The Diary-Book: Hungarian-Language Diaries before 1800*]. Attraktor, Máriabesnyő, 2014, especially 52–112.

Recommended Literature:

- Lejeune, Philippe: *Hogyan végződnek a naplók?* [*How Do Diaries End?*]; *A naplóját újrairó Anna Frank* [*Anne Frank Rewrites Her Diary*]. In: *Önéletírás, élettörténet, napló* [...], 179–209; 210–222.
- Szilágyi Márton: *Forrásérték és poétika. Kazinczy Ferenc: Fogságom naplója* [*Source Value and Poetics: Ferenc Kazinczy's Diary of My Captivity*]. (Irodalomtörténeti füzetek 177.) reciti, Budapest, 2017, especially 53–103.
- Kunt Gergely: *Egy kamasznapló két olvasata* [*Two Readings of an Adolescent's Diary*]. *Korall*, 2010/41, 51–80.
- *Aetas*, 23 (2008)/3. *Személyes történelem* [*Personal History*], thematic issue, 5–183 (EPA).
- *Múltunk*, 62 (2017)/1. *Napló és történelem* [*Diary and History*], thematic issue, 4–204 (EPA).
- *Alföld*, 1993/2. *Napló redivivus. (Egy műfaj meghatározása az ezredvégen.)* [*Diary Redivivus: Defining a Genre at the Turn of the Millennium*], thematic block, 9–76 (ADT).

3. The Diary as a Source for Social History

Compulsory Literature:

- Gyáni Gábor: *Emlékezés, emlékezet és a történelem elbeszélése* [*Remembering, Memory, and the Narration of History*]. Napvilág, Budapest, 2000. esp. *A napló, mint társadalomtörténeti forrás (A közhivatalnok identitása)* [*The Diary as a Social-Historical Source (The Identity of the Civil Servant)*], 128–160.

Recommended Literature:

- Gyáni Gábor: *Egy budapesti polgárcsalád 470 napja* [*470 Days of a Budapest Bourgeois Family*]. *Budapesti Negyed*, 14 (1996)/4, 125–152 (EPA).
- Kalla Zsuzsa: *A Bártfay-diárium sajátosságai* [*The Specifics of the Bártfay Diary*]. In: *Bártfay László naplói* [*The Diaries of László Bártfay*]. Ráció, Budapest, 2010, 478–507.
- Katona Csaba: *A kacér és a szende: Slachta Etelka és Kölcsey Antónia naplóinak értelmezései* [*The Coquette and the Demure: Readings of the Diaries of Etelka Slachta and Antónia Kölcsey*]. *Szabolcs-Szatmár-Beregi Szemle*, 47 (2012)/2, 52–60.
- Priszlinger Zoltán: *A sport, mint téma Wesselényi Miklós naplójában* [*Sport as a Theme in the Diary of Miklós Wesselényi*]. In: Papp Klára – Püski Levente (eds.), *Arisztokrata életpályák és életviszonyok* [*Aristocratic Careers and Conditions of Life*]. DE Institute of History, Debrecen, 2009 (SHD 4.), 129–144.
- Vaderna Gábor: *Napló és esemény. Gróf Dessewffy József: Testi erkölcsi és társalkodási élet Pesten 1828* [*Diary and Event: Count József Dessewffy...*]. *Történelmi Szemle*, 53 (2011)/4, 569–589.
- *Aetas*, 23 (2008)/3. *Személyes történelem* [*Personal History*], thematic issue (EPA), esp.:
 - Eöry Gabriella: *Főszolgabírói mulatságok (Társasági élet és szórakozás Olchváry Pál naplójában)* [*District Chief's Entertainments (Social life and entertainment in Pál Olchváry's diary)*], 65–81.
 - Kövér György: *A magánélet titkai és a napló (Nők, szerelem, házasság Kállay Béni életében)* [*Secrets of Private Life and the Diary (Women, Love, Marriage in the Life of Béni Kállay)*], 82–100.

- *Soproni Szemle*, 65 (2011)/3. *Magán-történelem (naplók, visszaemlékezések)* [*Private History (Diaries, Memoirs)*], 219–328 (EPA), especially Tóth Imre and Turbuly Éva.

4. Autobiographical Remembrance — Memory, Recall, Forgetting

Compulsory Literature:

- Keszei András: *Emlékek formájában. Egyéni és kulturális hatások a múlt felidezésében* [*In the Form of Memories: Individual and Cultural Factors in Recalling the Past*]. L'Harmattan, Budapest, 2015, especially 17–44, 69–92.

Recommended Literature:

- Baddeley, Alan: *Az emberi emlékezet* [*Human Memory*]. Osiris, Budapest, 2001. [Especially *Élményszerű felidezés és önéletrajzi emlékezet* [*Episodic Recall and Autobiographical Memory*], 332–359.]
- Kónya Anikó: *Az emlékezetkutatás ismerős, de megoldatlan kérdései...* [*Familiar but Unresolved Questions in Memory Research...*]. *Pszichológia*, 33 (2013)/3, 159–168.
- Pataki Ferenc: *Új törekvések az én-pszichológiában* [*New Trends in Ego Psychology*]. In: Uő/Id., *Élettörténet és identitás* [*Life Story and Identity*]. Osiris, Budapest, 2001, 225–308.
- Pataki Ferenc: *Az „eltűnt én” nyomában* [*In Search of the “Lost Self”*]. *Magyar Pszichológiai Szemle*, 63 (2008)/3, 409–470.
- Bartlett, F. C.: *Az emlékezés. Kísérleti és szociálpszichológiai tanulmány* [*Remembering: A Study in Experimental and Social Psychology*]. Gondolat, Budapest, 1985 — esp. *Elmélet az emlékezésről* [*On a Theory of Remembering*], 288–309.
- *Korall*, 11 (2010)/41 — *Történetírás és emlékezet* [*Historiography and Memory*], thematic issue (<http://www.korall.org/lapszam/41>), especially:
 - Dobszay Tamás: *Emlék, felidezés, önéletírás. Egy civis-memoár tapasztalatai* [*Memory, Recall, Autobiography: A Civic Memoir's Lessons*], 35–50.
 - Takács Tibor: *Emlékezeti aktus és történeti esemény. A Bicsza-gyilkosság, 1956* [*Act of Remembering and Historical Event: The Bicsza Murder, 1956*], 131–158.

5. Autobiography. Fictionality vs. Referentiality; Coded Life-History Scripts and Narrative Schemes

Compulsory Literature:

- Szávai János: *Magyar emlékirók* [*Hungarian Memoirists*]. Szépirodalmi Könyvkiadó, Budapest, 1988 — especially the genre survey, 7–70.

Recommended Literature:

- Pataki Ferenc: *Az önéletírás dramaturgiája; az élettörténeti forgatókönyvek* [*The Dramaturgy of Autobiography; Life-History Scripts*]. In: Uő/Id., *Élettörténet és identitás* [*Life Story and Identity*]. Osiris, Budapest, 2001, 309–359.
- Romsics Gergely: *Mítosz és emlékezet. A Habsburg Birodalom felbomlása az osztrák és a magyar politikai elit emlékirat-irodalmában* [*Myth and Memory: The Dissolution of the Habsburg Empire in Austrian and Hungarian Elite Memoirs*]. L'Harmattan, Budapest, 2004 — especially *Visszaemlékezés mint poétikai konstrukció* [*Memoir as Poetic Construction*], 131–155.
- K. Horváth Zsolt: *Az emlékezet betegei. A tér-idő morfológiájához* [*Patients of Memory: Toward a Morphology of Space-Time*]. Kijárat, Budapest, 2015 — especially *I/2 Naplók memoárok mint lehetséges történelmek* [*Diaries/Memoirs as Possible Histories*], 21–43.
- Írott és olvasott identitás: *Az önéletrajzi műfajok kontextusai* [*Written and Read Identity: The Contexts of Autobiographical Genres*]. Szerk./Eds. Mekis D. János – Z. Varga Zoltán. (Szöveg és emlékezet) L'Harmattan, Budapest, 2008 especially:

- Lejeune, Philippe: *A napló mint „autofikció”* [*The Diary as “Autofiction”*], 13–24.
 - Szávai János: *Irodalom, fikció, autofikció* [*Literature, Fiction, Autofiction*], 25–32.
- *Helikon*, 48 (2002)/3 — *Autobiográfia-kutatás* [*Autobiography Studies*], thematic issue, esp.:
 - Mekis D. János: *Referencialitás és végtelen szemiózis...* [*Referentiality and Infinite Semiosis...*], 258–271.
 - Abbott, H. Porter: *Önéletírás, autográfia, fikció* [*Autobiography, Autography, Fiction*], 286–304.
 - K. Horváth Zsolt: *A minden embernek kijutó különösség...* [*The Peculiarity Allocated to Everyone...*], 328–335.
- *Jelenkor*, 43 (2000)/1 — *Önéletrajz/fikció* [*Autobiography/Fiction*], thematic block (JAK 1999), esp.: Z. Varga Zoltán: *Önéletírás-olvasás* [*Reading Autobiography*], 87–93.

6. Theoretical Fundamentals of Autobiographical Genres: “Identities of the Self”

Compulsory Literature:

- *Önéletírás, élettörténet, napló. Válogatás Philippe Lejeune írásaiból* [*Autobiography, Life Story, Diary. Collection of Lejeune, Philippe’s writings on the autobiographical pact*] Szerk. [Ed.] Z. Varga Zoltán. L’Harmattan, Budapest, 2003, 17–46; 130–165; 225–257.

Recommended Literature:

- De Man, Paul: *Az önéletrajz mint arcrongálás* [*Autobiography as De-Facement*]. *Pompeji*, 1997/2–3, 93–107.
- Kövér György: *Én azonosság az ego dokumentumokban* [*Self-Identity in Ego-Documents*]. In: Uő/Id., *Biográfia és társadalomtörténet* [*Biography and Social History*]. Osiris, Budapest, 2014, 99–123.
- Ricoeur, Paul: *Az én és az elbeszélt azonosság* [*Selfhood and Narrative Identity*]. In: Uő/Id., *Válogatott irodalomelméleti tanulmányok* [*Selected Studies in Literary Theory*]. Osiris, Budapest, 1999, 373–411.
- *Írott és olvasott identitás: Az önéletrajzi műfajok kontextusai* [*Written and Read Identity: The Contexts of Autobiographical Genres*]. Szerk. [Ed.]. Mekis D. János – Z. Varga Zoltán. (Szöveg és emlékezet) L’Harmattan, Budapest, 2008. especially:
 - Bókay Antal: *Önéletrajz és szelf-fogalom...* [*Autobiography and the Concept of the Self...*], 33–65.
 - Barták Henriett: *Konfrontálódó meghatározások* [*Confronting Definitions*], 87–96.
- *Helikon*, 48 (2002)/3 — *Autobiográfia-kutatás* [*Autobiography Studies*], thematic issue, 247–352. Especially: Z. Varga Zoltán: *Az önéletírás-kutatások néhány aktuális elméleti kérdése* [*Some Current Theoretical Issues in Autobiography Research*], 247–257.

7. The Correspondence as an Ego-Document (Guest Lecturer: Szilvia Czinege)

Compulsory Literature:

- Fónagy Zoltán: *Levelezés a 19. századi Magyarországon* [*Correspondence in 19th Century Hungary*]. *Történelmi Szemle* 55. (2013) 4. 619–637.
- Cieger András: *A levélíró politikus. A levelezés szerepe a magyar politikai életben a 19. század második felében* [*The politician who wrote letters. The role of Correspondence in Hungarian Political Life in the Second Half of the 19th Century*]. *Történelmi Szemle* 56. (2014). 1. 107–118.

x, Further recommended theoretical–methodological overviews

- Bodrogi Ferenc Máté: *Kazinczy Arca és a csiszoltság nyelve. Egy önreprezentáció diszkurzív háttére* [*Kazinczy's Face and the Language of Politeness: The Discursive Background of a Self-Representation*]. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2012. Especially 1.1 *Hogyan látja Kazinczy Kazinczyt? A metakeret távlata.* [*How Does Kazinczy See Kazinczy? The perspective of the meta-framework.*], 15–39.
- Dobos István: *Az önéletírás elméletei* [*Theories of Autobiography*]. In: Uő/Id., *Az én színrevitele: Önéletírás a XX. századi magyar irodalomban* [*Staging the Self: Autobiography in 20th Century Hungarian Literature*]. Balassi, Budapest, 2005, 7–26.
- Séllei Nóra: *Tükröm, tükröm... Irónők önéletrajzai a 20. század elejéről* [*Mirror, Mirror... Women Writers' Autobiographies from the Early 20th Century*]. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2001, 13–27.
- Tóth Zsombor: *Ön/élet/írás* [*Self/Life/Writing*]. In: Uő/Id., *A koronatanú: Bethlen Miklós. Az Élete leírása magától és a XVII. századi puritanizmus* [*The Crown Witness: Miklós Bethlen. His Autobiography and 17th Century Puritanism*]. (Csokonai Könyvtár 41.) Debrecen, 2007, 37–52.

Debrecen, 25 February 2025

Ferenc Velkey.